

EXPUNERE DE MOTIVE

La 20 octombrie 2005, la București, a fost semnat Acordul între România și Republica Ungară în domeniul securității sociale, pentru partea română de către domnul Gheorghe Barbu, ministrul muncii, solidarității sociale și familiei, iar pentru partea ungară de către domnul Gabor Csizmár, ministrul muncii și ocupării.

Acordul se înscrie în procesul de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană, respectiv de implementare a Regulamentului (CEE) nr.1408/71 referitor la aplicarea sistemelor de securitate socială angajaților, lucrătorilor independenți și membrilor familiilor acestora care se deplasează în interiorul comunității și a Regulamentului nr. 574/72 care stabilește modalitatea de aplicare a Regulamentului (CEE) nr.1408/71.

Regulamentul nr.1408/71 stabilește modalitățile de acordare a prestațiilor în caz de boală, maternitate, invaliditate, limită de vârstă și deces, accidente de muncă și boli profesionale, ajutoare de deces, șomaj, prestații familiale, prestații pentru copiii aflați în întreținerea titularilor de pensii și orfani.

Principiile fundamentale ale coordonării sistemelor de securitate sociale pe care se bazează reglementările menționate anterior, sunt:

- aplicarea unei singure legislații;
- egalitatea de tratament;
- menținerea drepturilor obținute (exportul prestațiilor de securitate socială);
- menținerea drepturilor în curs de achiziție (totalizarea perioadelor de asigurare).

Cele două regulamente sunt direct aplicabile după aderarea la Uniunea Europeană. Pe lângă existența cadrului legislativ și instituțional, pregătirea aplicării acestor regulamente se realizează prin încheierea și aplicarea acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale, pe baza principiilor reglementărilor comunitare.

Acordul între România și Republica Ungară în domeniul securității sociale, prezentat în anexă, respectă principiile fundamentale ale coordonării sistemelor de securitate socială.

Acordul între România și Republica Ungară în domeniul securității sociale reglementează acordarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizațiilor de maternitate, pensiilor, prestațiilor în natură în caz de boală și maternitate, prestațiilor în natură în caz de accidente de muncă și boli profesionale, indemnizațiilor de șomaj.

Acordul se va aplica legislației române privind pensiile pentru limită de vârstă, pensiile anticipate, pensiile de invaliditate, pensiile de urmaș, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizațiile de maternitate, prestațiile în natură în caz de boală și maternitate, prestațiile în natură în caz de accidente de muncă și boli profesionale, indemnizațiile de șomaj, iar legislației ungare se va aplica referitor la prestațiile în natură, prestațiile în bani în caz de boală și de maternitate, pensii, prestațiile pentru accidente, indemnizația de șomaj, precum și la sursele de acoperire a acestora.

Dispozițiile Acordului se vor aplica persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unei Părți Contractante sau legislațiilor ambelor Părți Contractante, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă de la persoanele menționate anterior.

Este prevăzută în Acord egalitatea de tratament dintre cetățenii proprii și cetățenii celeilalte Părți Contractante, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene care și-au exercitat dreptul la libera circulație în scopul angajării, refugiații și apatrizii, urmașii și membrii de familie ai acestor persoane în ceea ce privește drepturile care derivă din calitatea de urmaș sau membru de familie, precum și posibilitatea exportului prestațiilor de securitate socială.

Acordul stabilește drept principiu general ca persoana care desfășoară o activitate din care realizează venituri este supusă numai legislației acelei Părți Contractante pe al cărei teritoriu persoana desfășoară activitatea respectivă. Pentru lucrătorii trimiși să desfășoare o anumită activitate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, pentru echipajele aeriene, rutiere sau feroviare, funcționarii publici, angajații publici sau alte persoane asimilate, echipajele de la bordul vaselor sub pavilionul unei Părți Contractante și pentru membrii misiunilor diplomatice sau posturilor consulare se aplică dispoziții speciale.

În caz de urgență, prestațiile în natură pentru boală și maternitate, sunt acordate de către instituția locului de reședință conform legislației pe care o aplică, cheltuielile pentru acordarea prestațiilor medicale fiind rambursate de către instituția competentă. Prestațiile în bani sunt acordate direct de către instituția competentă. După depășirea situației de urgență este posibilă acordarea prestațiilor medicale sau, după caz, transportul pe teritoriul Părții Contractante a cărei instituție este competentă, cu acordul acesteia. Pensionarii primesc prestațiile de la instituția locului de domiciliu

Pentru stabilirea dreptului la pensie se totalizează perioadele de asigurare realizate în baza legislațiilor ambelor Părți Contractante. Pentru calculul pensiilor se folosește principiul pro rata temporis, acordarea părții de prestație proporțională cu perioada de asigurare realizată conform legislației fiecărei Parti Contractante.

Pentru acordarea și durata acordării indemnizației de șomaj se totalizează perioadele de asigurare realizate în baza legislațiilor ambelor Părți Contractante.

Pentru stabilirea dreptului la indemnizație de șomaj în România se aplică dispozițiile privind totalizarea perioadelor de asigurare, fiind însă necesară realizarea perioadei de asigurare conform legislației române, din care cel puțin 6 luni din ultimele 12 luni premergătoare solicitării prestației să fie realizate în România.

La stabilirea cuantumului indemnizației de șomaj conform legislației ungare, în locul veniturilor realizate în timpul perioadei de asigurare conform legislației celeilalte Părți Contractante, este luată în considerare remunerația medie valabilă într-o funcție identică sau similară din Republica Ungară.

Durata de acordare a indemnizației, stabilite conform legislației unei Părți Contractante, se micșorează cu perioada în care șomerul a beneficiat de indemnizație de șomaj conform legislației celeilalte Părți Contractante, în ultimele 12 luni premergătoare zilei în care a depus cererea pentru indemnizația de șomaj.

Pentru aplicarea Acordului, autoritățile și instituțiile Părților Contractante se vor sprijini și vor acționa ca și când ar aplica propria legislație. Asistența administrativă reciprocă furnizată de autoritățile și instituțiile respective este gratuită.

Acordul stabilește aplicarea scutirilor de taxe pentru documentele necesare aplicării legislației unei Părți Contractante asupra oricăror documente solicitate pentru aplicarea legislației celeilalte Părți Contractante și exceptarea de la autentificare sau orice altă formalitate similară pentru documentele solicitate pentru aplicarea Acordului sau a legislației uneia din Părțile Contractante.

Totodată, este prevăzută o procedură de recunoaștere de către instanțele judecătorești, autoritățile și instituțiile unei Părți Contractante a hotărârilor instanțelor judecătorești ale celeilalte Părți Contractante referitoare la domeniul Acordului, precum și a documentelor care constituie titluri executorii ale instituțiilor sau autorităților cu privire la contribuțiile de asigurări sociale sau alte solicitări similare, această recunoaștere neputând fi refuzată decât pe motiv de contradicție cu normele juridice sau ordinea publică a Părții Contractante în care hotărârea sau documentul se solicită a fi recunoscut.

Plata prestațiilor poate fi efectuată în moneda Părții Contractante a cărei instituție competentă acordă prestațiile. Plățile în cealaltă Parte Contractantă, ce rezultă din aplicarea Acordului, se vor efectua în valută liber convertibilă.

Acordul prevede posibilitatea ca guvernele sau autoritățile competente ale Părților Contractante să încheie aranjamente administrative pentru aplicarea Acordului.

Acordul este încheiat pe perioadă nedeterminată și va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează lunii în care s-a primit ultima notificare.

La data intrării în vigoare a Acordului, Convenția între Guvernul Republicii Populare Române și Guvernul Republicii Populare Ungare privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale, semnata la Budapesta, la 7 septembrie 1961 își încetează valabilitatea.

Având în vedere cele prezentate, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU